

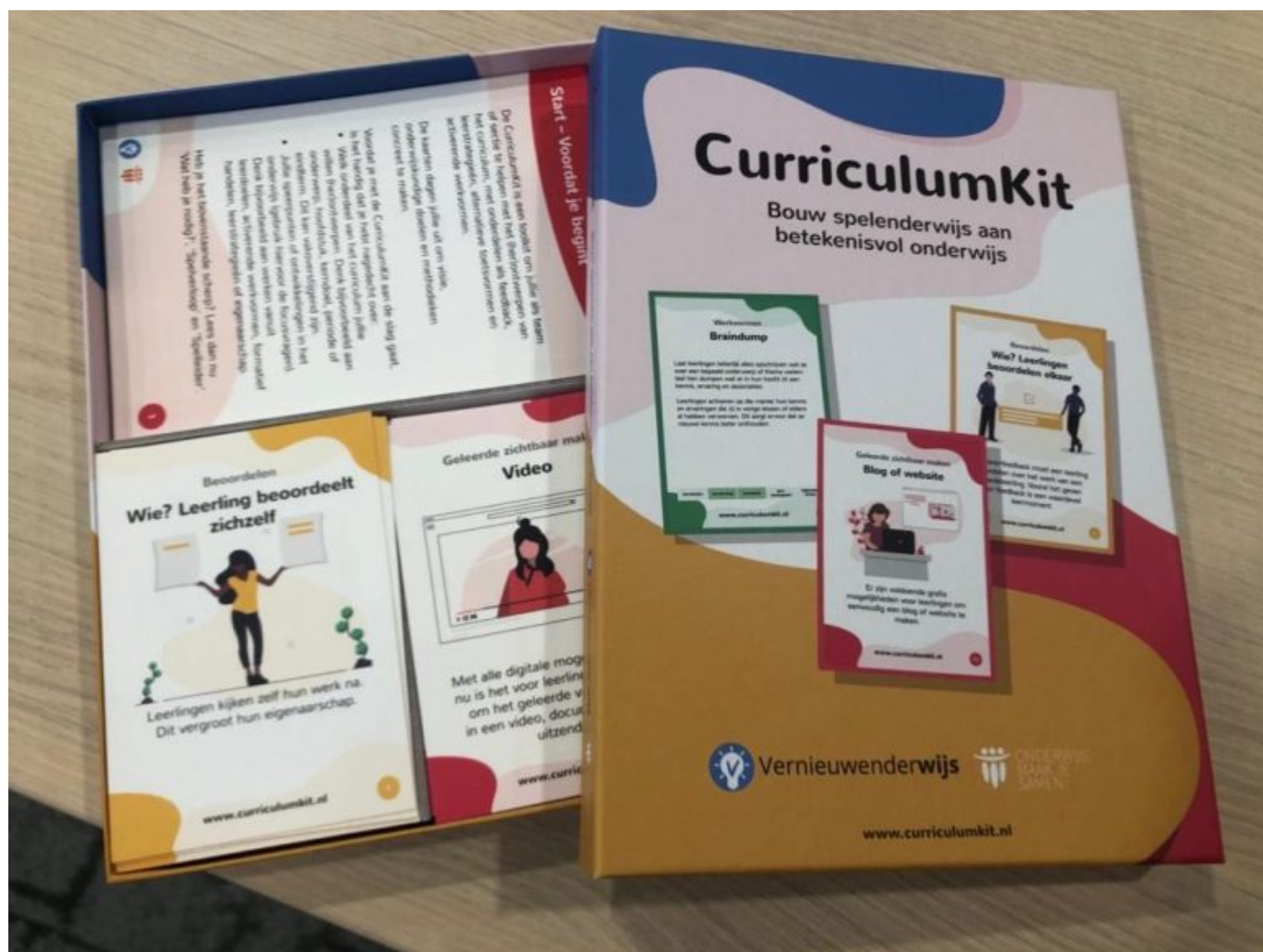
Formatief evalueren, differentiatie, werken vanuit leerdoelen, loskomen van de methode, curriculumontwerp... dit waren de buzzwords in onderwijsland vóór 'corona'. Nu de middelbare scholen na de zomervakantie weer helemaal open gaan, zullen deze woorden snel weer terug op de agenda komen.

De afgelopen maanden hebben we een hoop geleerd. [Onderwijs kan anders](#). Wanneer de scholen na de [zomervakantie](#) weer open gaan, kunnen we niet zomaar terug naar 'business as usual'. Dit is het dan ook hét moment om na te denken over de manier waarop we het onderwijs willen vormgeven. Waar worden jij en je leerlingen echt enthousiast van? Hoe ziet goed onderwijs er uit?

Het afgelopen jaar hebben we bij Vernieuwenderwijs - in samenwerking met [Onderwijs Maak je Samen](#) - al brainstormend en testend een praktisch kaartspel ontwikkeld om samen met je vakgroep of team een deel van het curriculum te (her)ontwerpen: de [CurriculumKit](#). Wellicht heb je er op social media en de nieuwsbrief al over gehoord, maar heb je nog veel vragen over de kit. Hieronder een aantal veelgestelde vragen:

Wat is het voor product?

Het is een kaartspel dat je speelt in verschillende fases. Hierin doorloop je de fases van curriculumontwerp. We gebruiken het woord 'spel' omdat de vorm (kaarten, fases, regels) erg doet denken aan een kaartspel. In feite is het een kist vol met gereedschappen om goed onderwijs vorm te geven. Je keuzes (de kaarten) orden je op een canvas dat je kunt downloaden via curriculumkit.nl.

Wat voor kaarten zitten er dan in het spel?

Er spel bestaat uit 126 kaarten in uit de volgende categorieën:

- 4 startkaarten met speluitleg
- 9 fasekaarten met een korte uitleg per fase
- 25 kaarten 'leren zichtbaar te maken': met wat voor soort eindproducten kunnen leerlingen laten zien wat ze geleerd hebben?
- 12 informatiekaarten: waar halen leerlingen hun informatie vandaan?
- 10 beoordelingskaarten: wie beoordeelt en hoe wordt er beoordeeld?
- 32 emotiekaarten (4 per persoon): hoe denk ik over de keuzes die we maken?
- 25 werkvormen: welke werkvormen sluiten aan bij wat wij belangrijk vinden in onze lessen?
- 5 focusvragen: waar willen we ons als team op richten? (Denk hierbij aan formatief handelen, differentiëren, etc.)
- 5 reflectievragen: past ons ontwerp bij onze leerlingen, ons team, de school?

Wat levert het spel op?

Het doel van het spel is om te komen tot een (her)ontwerp van een deel van je curriculum, waarin [leerdoelen](#), [formatief handelen](#), [differentiatie](#), [leerstrategieën](#) een logische plek krijgen.

Maar misschien nog belangrijker dan dat, dagen de kaarten en keuzes in het spel jullie uit om in gesprek te gaan over wat jullie belangrijk vinden in je onderwijs. Gesprekken die voorbij gaan aan de waan van de dag. Na het doorlopen van alle stappen heb je een concrete opzet voor de lessen liggen. Praktisch dus!

Daarnaast is het voor iedereen in het team mogelijk een gelijkwaardige bijdrage te leveren aan het spel: zowel stagiaires als ervaren leraren, zowel innovatieve als behoudende leraren.

Voor wie is het spel geschikt?

Voor docenten in het primair onderwijs (PO), voortgezet onderwijs (VO) en Middelbaar Beroepsonderwijs (MBO). Ook HBO docenten kunnen het ook gebruiken voor hun lesontwerp. Een speciale HBO variant is in de maak.

Voor welk(e) vakgebied(en) is de CurriculumKit?

Voor alle teams, secties, vakgroepen die willen nadenken over het herontwerpen van (een deel) van hun curriculum. De CurriculumKit is niet vakinhoudelijk: het gaat over didactiek en toetsing. De nadruk ligt op cognitief leren: het is dan ook minder bruikbaar voor praktijkvakken. Hier komt in de toekomst wel een uitbreiding voor.

CurriculumKit canvas

(Werk)titel: _____

Fase 0

Doel(en): _____

Kennis(concepten) / begrippen / vaardigheden: _____

Aantal lessen / periode: _____

Doelgroep: _____

Fase 3

Hoe wordt het geleerde zichtbaar? _____

Wat zijn de informatiebronnen? _____

Wie beoordeelt? _____

Hoe wordt beoordeeld? _____

Fase 4

Welke werkvormen gaan we gebruiken? _____

Een keer per les Een keer per week Een keer per periode

Wat is een curriculum?

Er zijn vele definities die gehanteerd worden om te omschrijven wat een curriculum is. De meest eenvoudige is die van de Amerikaanse curriculumspecialist Hilda Taba (1962): een curriculum is een plan voor het leren. Dit gaat bijvoorbeeld over waartoe en wat er wordt geleerd, hoe er geleerd wordt en op welke manier iets vervolgens getoetst wordt. In een volgend artikel zullen we hier dieper op ingaan.

Kan ik met de CurriculumKit mijn hele curriculum opnieuw vormgeven?

Tijdens één sessie met de kit geef je slechts een klein deel van het curriculum opnieuw vorm. Denk bijvoorbeeld aan een onderwerp, hoofdstuk, kerndoel, periode of eindterm. Dit kan [vakoverstijgend](#) zijn. Door het spel vaker te spelen met je team, kun je steeds een ander deel herontwerpen. Wellicht gebruik je na een aantal sessies de kaarten alleen nog ter inspiratie, of pak je het er weer een keer bij als je een grondige herziening wilt van een hoofdstuk of onderwerp.

Hoe lang duurt het spel?

Ongeveer 2 á 3 uur. Dit is vooral afhankelijk van de lengte van de gesprekken en discussies die tijdens het spelen zeker kunnen ontstaan.

Wat heb je nodig om het spel te spelen?

De CurriculumKit kan worden gespeeld met minimaal 3 en maximaal 8 open-minded collega's, inclusief spelleider. Afhankelijk van het [project](#) of onderwerp dat je wil (her)ontwerpen, speel je het spel met collega's uit je eigen sectie of uit verschillende secties. Daarnaast heb je 2 à 3 uur nodig, een handige ruimte (bv. lokaal) en een geprint canvas.

Wat is een spelleider?

Het spel wordt altijd geleid door een spelleider. Hij of zij zit de sessie voor, stelt kritische vragen, zorgt dat iedereen aan bod komt en houdt de tijd in de gaten. Dit kan ook één van de spelers zijn.

Hoe kun je dit kaartspel winnen?

Nee, helaas. Je kunt het spel niet winnen. Het doel van het spel is om samen met je team te komen tot een (her)ontwerp van een deel van je curriculum. Ook dit kun je als grote winst beschouwen!

Waar en wanneer kan ik het spel bestellen?

We brengen het spel uit in samenwerking met [Onderwijs Maak Je Samen](#). De CurriculumKit is daarom te bestellen [via hun webshop](#).

Bieden jullie ook ondersteuning?

Dat doen we zeker! Naast dat je de CurriculumKit zelfstandig kunt spelen, organiseren we bijeenkomsten waar je het kunt leren spelen en is het mogelijk om één van ons het team te laten begeleiden bij het (her)ontwerpen. In deze bijeenkomsten hebben we onze visie op onderwijs, kennis van effectief leren en onderwijservaring gecombineerd, zodat je team stap voor stap het curriculum gaat of leert (her)ontwerpen.

Heeft het iets te maken met Curriculum.nu?

Nee, dit staat er volkomen los van. Het samenvallen van het uitbrengen van de CurriculumKit en de discussies over de invoering van een nieuw curriculum voor PO en VO is toevallig. Mocht het nieuwe curriculum ingevoerd worden, dan is het wel zo dat de CurriculumKit het uitgelezen hulpmiddel is om mee aan de slag te gaan.

[Meer info & Bestellen](#)